

سیره رسول خدا ﷺ

بیا همسران

زهرا عبداللهی

سرشناسه: عبداللهی، زهرا، ۱۳۴۹ -

عنوان و نام پدیدآور: سیره رسول خدا ﷺ با همسران/ زهرا عبداللهی.

مشخصات نشر: قم: دفتر نشر معارف، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۲۳۲ ص

شابک: ۳۹/۰۰۰ ریال؛ ۳-۳۷۱-۵۳۱-۹۶۴-۹۷۸

یادداشت: کتابنامه

موضوع: محمد(ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- زناشویی

موضوع: محمد(ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- همسران

موضوع: محمد(ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- زنان

موضوع: سنت نبوی

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ س ۹۲۴/ع ۲۲۲/ب ۲۹۷

رده بندی دیوبی: ۲۹۷/۹۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۶۹۹۹۸۹

■ سیره رسول خدا ﷺ با همسران

- مؤلف: زهرا عبداللهی
- ناشر: دفتر نشر معارف
- حروفچینی: علیزاده
- صفحه آرای: طالب بخشایش
- نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۱
- تیراژ: ۱/۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۳۹۰۰ تومان

شابک: ۳-۳۷۱-۵۳۱-۹۶۴-۹۷۸

«همه حقوق برای ناشر محفوظ است»

مراکز پخش:

مدیریت پخش دفتر نشر معارف: قم، خ شهدا، کوچه ۳۲، پلاک ۳، تلفن و نمابر: ۷۷۴۰۰۰۴

فروشگاه شماره ۱ (پاتوق کتاب): قم، خ شهداء، روبه‌روی دفتر مقام معظم رهبری، تلفن ۷۷۳۵۴۵۱

فروشگاه شماره ۲ (پاتوق کتاب): تهران، خ انقلاب، چهار راه کالج، جنب بانک ملت، پ ۷۱۵، تلفن ۸۸۹۱۱۲۱۲

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۱۱، کوچه ۱۱۱، تلفن ۸۸۹۱۱۲۱۲

www.Ketabroon.ir

info@Ketabroon.ir

۱۱	 مقدمه
----	-------------

فصل اول

۱۵	 سیره رسول خدا ﷺ، اسوه قرآنی
۱۵	 معنای سیره و اسوه
۱۶	 ضرورت انتخاب اسوه و الگو
۱۷	 گستره الگوگیری
۱۸	 شناخت مقام رسول خدا ﷺ به عنوان اسوه حسنه
۱۸	 اولین مسلمان
۱۹	 کلام مطابق با وحی
۲۰	 رحمت برای جهانیان
۲۲	 صاحب خلق عظیم
۲۳	 محور محبت الهی
۲۴	 شایسته درود خدا و فرشتگان
۲۵	 مقام صدق و راستی
۲۶	 خاتم پیامبران
۲۷	 تأسی کنندگان به اسوه حسنه

فصل دوم

۳۱	شناخت همسران پیامبر و دلایل تعدد زوجات
۳۳	معرفی همسران
۳۳	حضرت خدیجه رضی الله عنها
۳۶	سوده دختر زمعه
۳۷	عایشه
۳۹	حفصه
۴۱	زینب بنت خزیمه
۴۲	اُم سلمه
۴۶	زینب، دختر جحش
۴۸	جوَزیه
۵۰	اُم حَبِیبه
۵۲	صَفِیّه
۵۴	میمونه
۵۶	مارِیه قِنَظِیّه
۵۹	دلایل تعدد ازدواج‌های رسول خدا ﷺ
۵۹	۱. جواز ازدواج پیامبر ﷺ با بیش از چهار زن
۵۹	۲. فرهنگ ازدواج نزد عرب جاهلی
۶۰	دلیل سیاسی
۶۲	دلیل اجتماعی
۶۳	حفظ شخصیت و کرامت انسانی زن
۶۴	دلیل تعلیمی (آموزش و راهنمایی زنان مسلمان)
۶۷	دلیل تشریعی (شکستن سنت غلط جاهلی)
۶۸	اجرای عملی عدالت بین چند همسر
۶۹	امتحان و آزمایش مردم

فصل سوم

۷۵	سیره آموزشی رسول خدا ﷺ با همسران
۷۵	آموزش تعالیم اسلامی
۷۶	۱. آموزش قرآن
۷۸	۲. آموزش عقاید
۷۸	۱-۲. توحید و نبوت
۸۲	۲-۲. امامت
۹۱	۳. آموزش احکام و اذکار
۹۱	۱-۳. نماز
۹۷	۲-۳. حج
۹۸	۳-۳. حجاب
۱۰۰	۴-۳. تجارت
۱۰۱	۵-۳. ذکر و دعا
۱۱۱	۴. آموزش برخی از علوم
۱۱۲	نتایج آموزش پیامبر ﷺ

فصل چهارم

۱۱۹	سیره تربیتی رسول خدا ﷺ با همسران
۱۱۹	ضرورت مداومت در تربیت
۱۲۰	اهمیت روش در تربیت
۱۲۱	۱. الگودهی عملی
۱۲۲	۲. محبت
۱۲۵	۳. سعه صدر
۱۲۷	۴. موعظه و نصیحت
۱۳۰	۵. تشویق
۱۳۲	۶. تذکر

۱۳۵	۷. تغافل
۱۳۶	۸. تنبیه
۱۳۸	۸-۱. تغییر در چهره (عکس العمل رفتاری)
۱۴۰	۸-۲. تشبیه و مثل
۱۴۱	۸-۳. کاهش ارتباط عاطفی
۱۴۳	۸-۴. توبیخ و سرزنش

فصل پنجم

۱۴۹	سیره اخلاقی رسول خدا ﷺ با همسران
۱۵۰	۱. خوش اخلاقی در خانه
۱۵۱	۲. توجه به اقتصاد خانواده
۱۵۳	۳. همکاری با خانواده در منزل
۱۵۵	۴. مدارا
۱۵۶	۴-۱. مدارای رسول خدا ﷺ با همسران
۱۵۷	۴-۲. توصیه همسران به مدارا
۱۵۸	۴-۳. حدود مدارا
۱۵۹	۵. ارتباط عاطفی و مهرورزی
۱۶۲	۶. احترام به همسر
۱۶۳	۷. پذیرفتن نظر منطقی همسر
۱۶۶	۸. بیان ارزش معنوی همسر
۱۶۶	۹. توجه به خواسته‌های همسر
۱۶۷	۱۰. به کارگیری نام و کنیه نیک برای همسر
۱۶۸	۱۱. احترام به فرزندان همسر
۱۶۸	۱۲. تعریف و تمجید همسر
۱۶۹	۱۳. قدردانی از همسر
۱۷۴	۱۴. همدلی و همدردی

۱۷۶	۱۵. دوری از دروغ
۱۷۷	۱۶. دوری از غیبت
۱۷۸	۱۷. دوری از فحش و دشنام
۱۸۰	۱۸. برقراری عدالت بین همسران
۱۸۱	۱۸-۱. تقسیم شب‌ها (اوقات)
۱۸۳	۱۸-۲. همراهی در سفر
۱۸۳	۱۸-۳. هزینه زندگی
۱۸۴	۱۹. تفاوت همسران در نگاه پیامبر ﷺ
۱۸۶	۲۰. آراستگی در منزل
۱۹۰	۲۱. ساده زیستی
۱۹۱	۲۱-۱. سادگی مسکن
۱۹۲	۲۱-۲. امکانات ساده منزل
۱۹۳	۲۱-۳. زیورآلات ساده همسران
۱۹۴	۲۱-۴. تغذیه ساده
۱۹۶	۲۲. انفاق
۱۹۸	۲۲-۱. سخاوت در انفاق
۱۹۹	۲۲-۲. انفاق از بهترین مال
۲۰۰	۲۲-۳. آثار و نتایج انفاق

فصل ششم

۲۰۵	سیره سیاسی - اجتماعی رسول خدا ﷺ با همسران
۲۰۵	۱. پیامبر ﷺ و حضور همسران در اجتماع
۲۰۶	۱-۱. توجه به امر به معروف و نهی از منکر
۲۰۷	۱-۲. رعایت حقوق همسایگان
۲۰۸	۱-۳. آزادی بردگان
۲۰۸	۱-۴. آموزش خواندن و نوشتن

۲۰۹	۵-۱. اشتغال
۲۰۹	۶-۱. حجاب
۲۱۱	۷-۱. حضور در مراسم عزاداری
۲۱۱	۸-۱. حضور در مراسم استقبال از امام علی علیه السلام
۲۱۲	۹-۱. همراهی همسران با پیامبر ﷺ در سفرها
۲۱۲	۲. پیامبر ﷺ و مشارکت سیاسی همسران
۲۱۲	۱-۲. حمایت از حکومت اسلامی
۲۱۳	۲-۲. حضور در جنگ‌ها
۲۱۴	۳-۲. همکاری در آزادی زندانی سیاسی
۲۱۴	۴-۲. صحیفه امامت در دست او کلمه
۲۱۵	۵-۲. اعتراض به انحراف سیاسی
۲۱۶	۳. گستره مشارکت سیاسی - اجتماعی
۲۱۸	۴. عملکرد منفی برخی از همسران
۲۲۳	کتابنامه

مقدمه

قرآن کریم، رسول خدا ﷺ را الگو و اسوه معرفی کرده است. او را صاحب خلق عظیم و شایسته درود خدا و فرشتگان داشته است. کلامش مطابق با وحی الهی، وجودش برای جهانیان رحمت و محور محبت خداوند است. ازدواج با بیش از چهار همسر از اختصاصات پیامبر اکرم ﷺ شمرده شده است.

آن بزرگوار، در برخورد با همسران از روش‌های محبت، سعه صدر، موعظه و نصیحت، تشویق، تذکر، تغافل و تنبیه استفاده می‌کرد. البته تنبیه، در آخرین مرحله قرار داشت که شامل مواردی چون تغییر در چهره، تجسم عمل یا تشویه، کاهش ارتباط عاطفی و توبیخ و سرزنش بوده و هرگز از تنبیه بدنی استفاده نمی‌کرد.

رسول خدا ﷺ با توجه به جایگاه بلند خانواده در اسلام و تأثیر به سزای مسائل اخلاقی در حفظ این کانون مقدس، به نکات اخلاقی توجه فراوانی داشت. حضرت، نه تنها خود با مدارای کامل با همسران، برخورد داشت؛ بلکه دیگران را نیز به رعایت این مسئله اخلاقی سفارش می‌کرد.

حضرت ساده‌زیستی را سرلوحه زندگی خود قرار داده بود؛ به طوری که این مسئله اخلاقی، در مواردی چون، مسکن، امکانات داخلی منزل، تزئینات و تغذیه‌ای که برای همسران در نظر می‌گرفت، به راحتی قابل مشاهده بود.

به منظور برقراری عدالت بین همسران، در موضوعاتی چون مهریه، تقسیم شبها، همراهی در سفر و هزینه زندگی، تساوی را بین آنان به طور کامل رعایت می‌کرد؛ این گونه رفتار و سیره حضرت بود که همسران با وجود این که در شرایط سنی مختلف و دارای خلق و خوی متفاوت بودند، از زندگی با رسول خدا ﷺ رضایت کامل داشتند و در زمانی که بنابر آیه قرآن، مخیر بین زندگی ساده با رسول خدا ﷺ و رفاه دنیوی شدند، اولی را انتخاب کرده از پیامبر ﷺ جدا نشدند، و در این بین همسرانی که شایستگی بیشتری داشتند از این منبع پر فیض الهی بهره برده و خود، راهنمای دیگران نیز شدند.

آشنایی با رفتار خانوادگی و سیره آن حضرت، می‌تواند بهترین الگو برای علاقمندان و خانواده‌ها باشد تا با وسیله پیروی از آن، بتوانند خانواده‌ای سالم داشته باشند و با آرامش کامل، برای رسیدن به کمال انسانی تلاش نمایند. امید است که با این نوشتار گاهی هر چند کوتاه اما روشن و گویا در این مسیر برداشته باشیم.

بر خود لازم می‌دانم که از اساتید محترم جناب حجة الاسلام و المسلمین ادیب‌بهروز و سرکار خانم شیرازی و پدر بزرگوار و فرزندان، جناب حجة الاسلام و المسلمین حاج شیخ عبدالخالق عبداللّهی و نیز همسر گرامیم جناب حجة الاسلام و المسلمین علیرضا مستشاری که با راهنمایی‌های عالمانه و بی‌دریغ خود، مرا در تدوین این کتاب یاری رساندند، کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم.